

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvezemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter veja po pošti prejemam za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od etiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolpa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nagodba

je mej ogerskimi in našimi ministri tedaj go-tova. Treba samo, da jo potrdita dunajski in peštanski zbor. Štirinajst mesecev je trajalo dogovaranje, lep denar bi imel uže tisti, ki bi v žep spravil le to, kar so ministri za vožnjo mej Dunajem in Pešto potrosili.

Po tej novej nagodbi bodo torej za one reči, ki se uvažajo, večji del plačevali, a tudi Ogri večjega. Najglavniji stvar pak je novo urejenje banke, ki je toliko preglavice delalo. Na vse zadnje so se pogodili tako, da bodo dosedanja nacionalna banka likvidirala, a namesto nje se bodo ustavnila enota na avstro-ogerska banka, za note priviligrana na deset let.

Ta banka bodo z dosedanjim kapitalom nacionalne banke, s takim pokritjem, kakor dozdaj izdajala nemško in magjarsko natiskane banknote po deset, sto in tisoč goldinarjev. Dozdanji ti bankovci se bodo iz prometa nazaj potegnili. Vseh teh not filijale ogerskega kraljestva najmenj 51 milijonov, katere upravlja posebna direkcija v Pešti, popolno enakopravna z dunajsko direkcijo.

Generalno svetovalstvo banke pak ima 14 udov. Guvernerja imenuje na nasvet obenh finančnih ministrov cesar in dva podguvernerja, daje imenuje na ternopredlog ogerske direkcije, dva in na ternopredlog avstrijske direkcije zopet dva generalna svetovalca, drugih osem pa se voli brez razločka, ali so ogerski ali avstrijski državljanji. Generalni svet ima pravico direktorjem prepoved dati pri da-

janji kredita, določuje obrestno višino, imenuje gen. sekretarja.

,Nalog obeh parlamentov bode — piše se iz Pešte — da se potrdi nagodba, ki stoji obe vladi sklenili. Naj Kasandrini glasovi in onkraj Litve tudi o tej priliki nikogar ne motijo: nagodba se bode tu in tam sprejela. Vendar parlamenta v svojem glasovanju nijsta bila enaka; kajti tukaj v Pešti so vedeli, kaj hočejo in to še denes vedo; tukaj je bil cilj, po katerem so težili in kateri so končno dosegli, pozitiven: pariteta; tam (na Dunaji) so le vedeli, kaj nečejo, cilj je bil negativen: niti navidezna pariteta ne. Človek bi mislil, da tako odločna nasprotja ne mogo nagoditi se. Da pa so se vendar, dokazuje to le oslablost onega dela, ki nij imel zadosta moči, da bi svojemu prepričanju, katero je enkrat izrekel, pomagal do zmage, ali pa da bi padel. A po pravici se sme vprašati: je-li v Avstriji ono nagodbi sovražno držanje bilo naravno ali umetljeno? Vspeh obravnavanj to uči. Kajti, ali so tam z velikimi načeli lehkomiselno se igrali, ali pa so jih zato žrtvovali, da bi oblast obdržali v rokah. Ali dr. Herbst, ta „avstrijski Deak“, potreb svoje domovine takrat nij prav cenil, ko je izdal geslo „niti navidezne paritete“ ali pa je denes ne pozna, ko bo — o tem ne dvomimo — svoj precej velik upliv vrgel na tehtnico, da nagodbi pripomore do zmage.“

Tako poroglivo govori glas iz Translejtanije. Mi nemamo na to odgovarjati, ustavoverci naj. Sicer pa, če se prav res ta nagodba sklene, v banki se bodo drgnili Magjari

in Cislejtanci in miru ne bode. Čas bode le učil, da je treba z marsičem „tabula rasa“ napraviti, kakor je Senyey dejal, da je treba marsikatero iluzijo popustiti. Magjari ne bodo nič več kredita imeli, če prav za 51 milijonov papirjev v filijale dobodo, ker kredit se ravna le pa gospodarstvenem cvetu dežele.

Slovenske knjige razširujmo!

Pod tem naslovom piše vrli „Slovenski učitelj“:

,Narod brez svoje literature ne more obstati, ne more si svoje narodnosti ohraniti, a še manj omikovati se. To nas zgodovina uči. Koliko časa je bila omika Nemcev na zelo nizkej stopinji! (Vsaj se nemško kmetsko in prosto ljudstvo še dandanes v omiki le malo ali nič, na pr. od našega slovenskega ne razločuje.) Dokler se nemški literati in učenjaki niso naravnega jezika posluževali in so latinski pisarili, se njih literatura kar nij mogla utelejiti mej narodom, se ve da. Ali pa poglejmo k drugim narodom, na pr. k našim bratom Hrvatom. Dokler se je v njih šolah in v uradnjah latinščina, nemščina in magjarsčina rabila, tako dolgo nij bilo čuti o nikakoršnem napredku na Hrvatskem, o nikakoršnej hrvatski literaturi. Kaj dandanes, ko se hrvatski jezik v šolah in uradnjah rabi! Kako veliko je hrvatsko slovstvo dandanes uže! Vse panoge znanstva so uže v hrvatski literaturi kolikor toliko zastopane. Mi Slovenci, zlasti omikanci bi se naposled lehko za svoje izobraženje kar hrvatskih knjig uže posluževali. Toda za prosto ljudstvo in za šolsko

Ljatek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Sedemnajsto poglavje.

(Dalje.)

,Tebi mi nij treba povedati, da mi je gospica Emilija tako dobra in prijazna kot vselej, ker vsak, ki jo tako dobro pozna, kaže ti, mora priznati, da je najboljša in najljubeznjivejša gospica na svetu. Nikdar ne morem le na pol toliko storiti, da bi jej povrnila vse mi skazane dobrote, a vendar jej mala darilca tako zelo dopadajo in je tako hvaležna za vsako majheno pozljivost, da se mi zdi, kot da bi vsak lehko jej kaj storil in jo osrečil. Včeraj sem dobila nekaj vijolic v travi, ko sem jih jej prinesla, poljubila me je in se zahvalila, kot da bi bilo ravno toliko demandov. In majhen Ben Gately je natrgal poln klobuk regratovega cvetja brez pecljev ter je pri vratih lepo ubral; potem je prašal po gospici Grahamovi, da bi jo sam njej iz-

ročil. Ta se mu je za njegov trud tako sladko posmehljala, ter mu tako prijazno rekla: „Hvala ti Ben!“ da gotovo dolgo tega ne bode pozabil. Viljem, ali nij bilo to lepo od gospice Emilije?“

,Gospod Graham mi je odkazal vrtič, in kmalu budem, nadejam se, imela dovolj cvetlic za njo, če se namreč gospa Ellisova ne bode vtikalna vmes. A tega se zelo bojim, ker vtakne se v vsako stvar. Viljem, gospa Ellisova mi je nadloga, največa nadloga. Zdi se mi, da so nekateri ljudje taki, da jih ljudje ne morejo trpeti, in ona se vrsti ravno onim ljudem, katerih jaz trpeti ne morem. Tega bi ne povedala nobenemu drugemu, ker nij prav; tudi ne vem, ali je prav, da sploh to povem, pa tebi nikdar ne zamolčim nobene stvari. Gospica Emilija mi govori po gostem o njej ter mi pravi, naj se naučim ljubiti jo. — A predno jo budem ljubila, moram angelj postati.“

,Ti bodeš mislil, da je to ena starih Jeřičnih muh; morebiti je taka. A ti ne veš, kako me bega in zdeljuje. Res, da so le malenkosti, katerih nij lehko povedati in tudi

te bi preveč nadlegovala, ko bi ti jih naševala; zato ne budem več pisala nobene besede o njej, — skušati hočem poboljšati se in jo srčno ljubiti.“

,Mislil bodeš, da sedaj, ko ne hodim v solo, komaj vem, kaj bi počela s časom. A imam mnogo opraviti. Prvi teden po našem dohodu so se mi res zdeli jutri jako dolgočasni. Jaz vstajam kot veš, zmirom rano; ker pa Emiliji nij dobro, ko bi tako zgodaj vstajala, vidim jo vselej še le ob osmilj, to je dve celi uri pozneje, ko sem sama vstala in in se napravila. Ko smo bivali v Bostonu, sem ta čas izdelovala svojo naloge in se učila; ker pa je to spomlad gospica Emilija zapazila, da tako hitro rasem, ter je slišala od gospoda Arnolda, da sem zelo bleda, mislila je, da mi ne dé dobro, da toliko časa pri knjigah tičim; zato je prišedši v D— razdelila moje ure, ki so učenju namenjene. Določila jih prav malo, ter tako uredila, da se učim po zajuterku in sicer v njenej sobi. Svetovala mi je tudi, naj dalje spim, če mi je mogoče; a tega nijsem mogla, ter sem vstajala o mojem navadnem času, ter se sprehajala po vrtu. Neki dan

mladino moramo vsakako v našem jeziku pisati. In baš za šolsko mladino pisati ali sploh šolsko literaturo ustvarjati, je ena najvažnejših nalog slovenskega domoljuba. Mladina, zlasti šolska mladina (kakoršna bi moral po obstoječih postavah vsa mladež biti) ima v tem svojo največjo nalog, da se uči, in to obilo uči. (Preoblagati se ve da ne gre, posebno mladine ne.) Uči pa se mladina ne samo po besedah svojih roditeljev, po nauku, ki ga dobiva od svojih učiteljev, ampak tudi iz knjig, njej razumljivih, njej primernih, njej koristnih. Beseda učiteljeva, ki jo v šoli čuje, hitro premine; komaj zapusti deček šolske duri, uže ne misli več na nauke, katere mu je učitelj s tolikim trudom razjasnival. Ako pa ima isto stvar v takih knjigah, katere so v njegovem materinskem in v razumljivem jeziku pisane, tedaj uže še pogleda v nje. Pa skoro toliko, kolikor za učenca, je potrebna šolska literatura tudi za učitelja. To velja zlasti za denašnje čase, ki bi se smeli skoro nekaka „šolska doba“ imenovati. Iz knjig se mora učiti starejši učitelj, kateri se novih predmetov v starej šoli nij učil; iz knjig in to iz slovenskih knjig se mora učiti pa zlasti vsak slovenski učitelj, bodisi star ali mlad, naroden ali nenašen; kajti v šolah se je učil le v nemščini, to je, prisvojil si je sicer lepih znanosti, toda v tuji obliki, v slovenski ljudski šoli neporabljeni. On mora svojim vedam dati vso drugo obliko. On mora hote ali nehoté, z ljubeznijo ali nevoljo privajati si kolikor toliko na dobro slovenščino. Celo nemčurski učitelj, vsaj tisti, kateremu je kaj na svoji časti ležeče, vzame v roko slovensko knjigo, da se privadi dobrej slovenskih izrazov. Kajti sram je vsacega uže samega sebe, ako bi govoril slabo materinski jezik otrok.

Iz naštetih uzrokov narodno misleči učitelji radi segajo s svojimi pičlimi novci po slovenskih knjigah, in tudi nenašenjak mej učiteljstvom še kupi sem ter tja kako slovensko knjigo. Se ve da je poleg teh še precejšnje število nepodpornikov slovenske literature, pa vsled tega tudi nenašenvalcev v slovenski šoli. Torej na pričeti poti moramo, iz ljubezni do naroda, do mladine slovenske dalje hoditi, posebno zdaj, ko smo prve težkote uže premagali.

sem se močno čudila, da sem gospoda Graham našla pri delu, ker po zimi mu to nij bila navada; a ta gospod je čuden mož. Prosil me je, naj mu pomagam saditi čebuljino seme. Zdi se mi, da sem mu stvar dobro naredila, kajti pozneje mi je dal več drugačega semena saditi in listke prizvezati malim kolkom, ki jih bodo poleg potaknili. Nazadnje mi je v največje veselje ponudil kos zemlje, kjer bi lehko cvetice redila. Njemu cvetice niso prav nič mari, kar se meni kaj čudno zdi.

„Tako budem imela lasten vrt. A Viljem! pišem ti kaj dolgočasno povest, ter nemam časa, povedati ti sto in sto drugih reči, ki bi ti jih rada poročila. Oh! ko bi mogla biti pri tebi, povedala bi ti v eni uri več, kakor zamorem pisati ves teden. Črez pet minut se nadejam, da budem slišala Emilijo zvoniti; poslala bode po me, naj pridek k njej, ter jej glasno čitam.“

„Močno hrepenim o tebi, dragi Viljem! slišati; vsak dan prosim zjutraj in zvečer Boga, naj te ohrahi zdravega, ter naj kmalu poroča o tebi tvojej ljubečej te Jerici.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. februarja.

Iz **Dunaja** telegram poroča: V zborišči kluba levice je Herbst razložil stanje na godbenih obravnav na podlogi pojasnila, katero je vlada dala zaupnim možem ustavnovernih klubov in je pristavljal, da je on varoval stranki svobodo glasovati po svoje glede bankovega vprašanja. Če stranka pritrdi načinu sestavljenja generalnega svetovalstva, potem je nasledek samo ta, da vlada potrebne predloge z ogersko vlado sklene. — V posvetovanju se je najbolj naglašalo, da je več posameznih vprašanj še nejasnih. H koncu se je sklenilo jutri imeti shod vseh ustavnovernih klubov in k temu shodu tudi ministre povabiti, da dajo pojasnila. — „Fortschrittsklub“ pak je sklenil svoje debate o tej reči skrivne ohraniti.

„Pol. Corr.“ pak poroča o shodu ustavovercev pri ministru Lasserji, da so se ga udeležili udje obeh državnih zbornic. Minister Auersperg jih je pozdravil, Lasser je razlagal stanje in tek nagodbovanja. Finančni minister je razložil bankovo vprašanje, posebno način sestave generalnega svetovalstva. Na konci je finančni minister v imenu vlade stranko vprašal: Definitivni sklep dogovorov o bankovem vprašanju je od tega odvisen, ali privoli stranka k tacemu sestavljenju generalnega svetovalstva banke: Generalno svetovalstvo ima guvernerja, dva podguvernerja, in 12 generalnih svetovalcev. Prve tri imenuje na predlog monarha, generalni svetovalci se od občnega zabora volijo in sicer osem prosti, dva in dva pa na tertonosvet ogerske, resp. avstrijske bankove direkcije. Več vprašanj se je stavilo, minister je na nje odgovoril, potem se poslancem zahvalil.

Iz vsega tega je torej jasno, da je mnogo nejasnega v celej stvari in v celiem obravnavanju. Možje nečejo vsega povedati.

V Dunaju je eden zavet.

Iz **Carigrada** javljajo, da ker je sultan tako slab, da ga more vsak čas zadeti možjanski mrtvd, rad bi precej njegov brat zasedel prestol. Princ Izaddin pa ima za sebe svojo stranko. Celo na vojake se nij več zanašati. Zato se boje domače vojske.

Kakor turški vir poroča, je v **Trebini** mej tamošnjo turško vojsko začel tifus razsajati in moriti.

Urednik neapolitanskega časnika „Roma“, je bil šel k **Mithadu** in ga izpravševal. Raz-vezir mu je pravil, da ga je vrgel Mahmut-paša. Sultan ga je nerad pustil, jokal je za njim. Mithad je prepričan, da do vojske

mora priti z Rusijo; on ne obupuje. On misli, da se bode Avstrija z Rusijo vred udeležila zoper Turke vojske, posebno, ker avstrijski Jugoslovani na to silijo. Na to bodo druge oblasti vmes posegle, meni, in vojna bode občna postala. Francoska in Anglija, bodo za Turčijo. Bismarka dolži Mithat, da je vsega krov; ta sili, naj se Avstrija s slovanskimi provincijami poveča, da bode potem on Nemčijo povečal. —

Iz **Varšave** se poroča, da pride marca meseca ruski car tja s cesarjevičem naslednikom, ter da se uže sprejemne priprave delajo.

Denes se ima odpreti **nemški** državni zbor. Cesar Vilhelm sam ga je, tako so uže naprej poročali, odprl s prestolnim govorom. Jutri bomo vedeli, da li je kaj za vnanjo politiko važnega povedal.

Amerikanskih zjedinjenih držav republike predsednik Grant je ukazal tiskovno pravdo začeti zoper časopis „The Capitol“, ker je pisal, da se morajo demokratični Amerikanci na orožje vzdigniti in Hayesa umoriti, ko bi bil ta voljen za predsednika.

Dopisi.

Iz **Ljubljanske okolice** 20. febr. [Izv. dop.] Dosti in še preveč pojasnena predpustna burka ribniškega šolmoštra s svojo „Ylchuts Ajiram“ daje mi povod, da zopet izpregovorim nekaj zastran „Laib. Schulzeit.“ Večkrat se je namreč uže slišalo od nasprotne strani, da je veliko učiteljev Simovih nemčurških misli, ker so naročeni na „Laib. Schulzeit.“ Tako sklepa nemčurska klika. Temu pa nij tako. Naročeni so res nekateri, ali ne ujemajo se z „Schulzeit.“ Da se pa vendar v prihodnje takim nelogičnim mislim nemčurskim v okom pride, kaj je storiti? Odgovor na to je kratek: „Učitelji slovenski, ki ste še naročeni na „Schulzeit.“ popustite jo.“ To se je uže večkrat poudarjalo, ali vspeha je bilo premalo. Zato je treba, da se ta opomin zopet ponavlja zdaj, ko so učitelji v teku več let videli, kakovšen organ je ta „Schulzeit“, ki prinaša le Simove novosti, neslane govore slovenskih renegatov in druge suhoperne, uže dostikrat bolje prežvezane stvari, in še te vzete iz starih šartek. In krono vsem tem bedarijam je pak postavila „Schulzeit.“ s tem, da je v zadnjem času prinesla znano „Liebeserkklärung“ in to na prvem mestu učiteljem, kakor nalač za pred-

Osemnajsto poglavje.

Ali nij lepo? Naznani meni, kje živi Rojenica, ki očarala te je tako? — V tvojih lastnih prsih, brate, rekel si? Ljubkaj kakor lastno rojenico blago to.

Nekaj tednov po tem listu je Jerica izvedela po Juriji, ki je vsak dan v mesto na trg hodil, da je gospa Sullivanova v prodajalnici našega starega znanca, rudečeličnega mesarja, naročila, da je dobila list od Viljema in da naj Jerica pride v mesto čitat ga. Emilija bi jo bila rada pustila, a bala se je, da tega ne bode mogla, ker je Vranič, Grahamov edini konj, bil na polji, drugače pa nij vedela, kako bi jo poslala v mesto.

„Zakaj je ne pustite z omnibusom?“ pravila je gospa Ellisova.

Jerica je pogledala gospo Ellisovo s hvalenimi očmi. Bilo je prvič, da je ta je ugajala in podpirala njene želje.

„Ne zdi se mi varno za njo, da bi se sama peljala v prevozni kočiji,“ — rekla je Emilija.

„Varno! — No, za tega odraslega dečka!“ vskliknila je gospa Ellisova, ki je bila

v rodovini uže tako domača, da se občevajo z gospico Emilijo nikakor nij presilovala.

„Menite vi?“ pravila je Emilija. „Meni se zdi še otrok, a ker pravite, da je skoro odrasla deklica, mislim, da uže lehko nase gleda. Jerica, ka se ti zdi, da bi v Bostonu od postaje za prevozne kočije do hiše gospo Sullivanove ne zgrešila poti?“

„Nikakor ne, gospica Emilija.“

Brez druge zamude so jej najeli sedež in Jerica se je z bliščimi očmi in veselim srcem odpravila na pot. Našla je gospo Sullivanovo in gospoda Cooperja zdrava in jako vesela, da je bil Viljem po dolgem pa prijetnem potovanju prišel srečen in radosten v Kalkuto. Potem je v listu popisal svojo novo domovino, svoj novi delokrog in svoje nove gospodarje ter je prijazno pozdravljal vse in o njih popraševal, zlasti pa o Jerici. Jerica je kosila pri gospo Sullivanovi in je potem hitela k omnibusu. Vsleda se je in čakajo odhoda prevozne kočije se je kratkočasila s tem, da je opazovala mimogrečoče ljudi. Ura je bila skoro tri in misliti je uže počela, da se bode edina peljala; kar je zaslišala neki

pustno zabavo. Ali se nij s tem ponorčeval z naročniki ta list, ki se sam imenuje šolski? Ali nij to skandalozno? Sramovati se mora vsak, naročiti se na ta list. Mislim vsaj, da bodo odsehmal učitelji popustili „Schulzeit.“, treba je le nekoliko poagimirati, pa bode šlo. Kdo bo maral za tako duševno hrano, za take pedagoške šušmarije in frivolne čenčarje? Naročujejo naj se učitelji raje na slovenske liste, „Slovenskega Učitelja“ in „Tovariša“ in če ta ne zadostujeta, saj je dosti drugih nemških listov, ki ne nosijo samo pridevek „šolski“, ampak tudi pišejo za šolo in so učiteljem v poduk.

Zato še enkrat: Proč z „Laib. Schulzeit.“, naj jo berejo in podpirajo birokratje, kakor jim drago, ali za učitelje slovenske pak nikakor nij ta umazani parazit.

Iz Št. Pavla v savinskej dolini 20. februarja [Izv. dop.] Kot poseben prijatelj šole, učiteljev in mladine si štejem v dolžnost, da vam sledeče vrstice napišem ter objavim, kako se še pri nas s tem imamo. Po sporozilu tukajšnjega nadučitelja, Vidica so tukajšnji dobrotniki naše šole blagosrčno zložili skup 17 gld. 60 kr. av. velj. v ta namen, da se nakupi tvarina za šolo ženskih ročnih del, kateri znesek se je uže zgoraj imenovanemu voditelju šole izročil, ter tudi v ta namen porabil. To je resnično hvale vredno. Le tako naprej! — Tudi gospa baronica Hinkelberg je mnogo gradiva za to deklisko šolo darovala, za kar ji budi tudi srčna hvala. — Gotovo pridno so morale učenke vso to robo predelovati. Kajti imeli smo 11. februarja uže tombolo, pri kateri so se vse te ročna dela zaigrala in se je pri tej tomboli dobilo zopet blizu 20 fl., ki so zopet v prihodnje za ta blagi namen odločeni. — Pohvalo je zaslužila učiteljica ročnih del, soproga našega nadučitelja, ki je gotovo imela pri tem največ truda. Ravno na gori omenjeni večer pa smo še imeli posebno pustno zabavo, kojo je gospod učitelj Vidic osnoval v prid naše šole. — Predstavljal je se namreč od 14 učencev dve gledališki igri v gospod Šabovih prostorih 1. „Star vojak in njegova rejenka v dveh dejanjih, 2. Učenca potujeta na tuje v dveh dejanjih.“ — Otroci so igrali izvrstno in zaslužili tudi pohvalo. Tudi oder je bil okusno

napravljen in domačega ljudstva se je te zabave toliko udeležilo, da je bil prostor premajhen in je bila vsed tega velika gnječa in tesnoba. Mnogo jih je prišlo tudi od drugod, kakor iz Žavca, Petrovč, Št. Petra, Vranskega, Gomiljskega itd. poslušat mlade igralce. — Vse je bilo z vsem prav zadovoljno, tako da je izreklo ljudstvo željo, naj bi se še večkrat taka veselica osnova. Nabralo se je pri tej priložnosti tudi okoli 24 fl., ki se bodo zopet v šolski prid porabili. Resnično, ako se bude pri nas v tem obziru tako napredovalo, potem smo si sveti, da se zbudi pri ljudstvu veselje in ljubezen do sole omike in splošnega napredka, ter da si pridobimo na ta način za prihodnost še več prijateljev sole in učiteljev. — Želeti je še le to, da bi se naša dvorazredna šola skoro za en razred razširila, ker se lahko zgodi in bi se tako našim šolskim potrebam nekoliko vstreglo. Stanovanje za 3 učitelje je pripravljeno in tudi 3 šolske sobe se bi kaj lehko v najem doobile, samo ko bi dotične šolske oblasti še kaj za to storiti hotele.

Od Savinje 17. februar. [Izv. dop.] Brati je v „Sl. Nar.“ iz M. dopis v kojem pisatelj ondotnega poštarja in obč. predstojnika hvali ter ga kot vrlega narodnjaka sliká, kar je prav hvalevredno. Naj bode torej tu povedano, da pisatelj onih vrstic nij noben neprijatelj dotičnega poštarja, ampak le nasprotnik vsega zlonosnega ter vsacega narodnega napredka ovirajočega nemčevanja, ki žalibog skoro povsod po mestih in trgih naše mile Slovenije svoje pogubne kriloti razpenja. Spoštujmo najprej svoj jezik, potem še le rabimo tujega s tujci, kadar ga je le silno treba. Dopisnikova in sigurno tudi vsacega poštenega narodnjaka vroča želja je le, da bi se našemu slovenskemu jeziku povsod na Slovenskem podelila tista pravica, katero kot deželni jezik v resnici zaslubi. In trohico svoje pravice pa lahko slovenski jezik tudi na poštah uživa vsaj toliko, kolikor se temu postavno priložnost podaje in to menim namreč v tem oziru, ker se dobe poštne nakaznice in dopisnice vsaj v nemškem in slovenskem jeziku, katere bi vsaka pošta na Slovenskem morala imeti in so vložnice gotovo tudi v ta namen slovenski tiskane, da se sme brez nemčevanja

na slovenski strani pošteno in pravilno slovenski naslov napisati. (To naj bode v tej reči zadnja beseda. Tudi mi spoštujemo in samo dobro znamo o omenjenem g. poštarji. Mimo-gredni dopisnik za sigurno nij hotel užaliti, temuč stvar je opominjal. V tem pa smo mnogokrat vsi opominjanja vredni, Ur).

Domače stvari.

— (Razdelitev ljubljanske delegirane sodnije.) V „Laibacher Zeitung“ čitamo, da se od strani višje sodnije priprave delajo, ločiti mestno delegirano sodnijo, ker ima preveč dela, v dve sudišči, eno za mesto, eno za okolico.

— (Konfiscirane) so bile, kakor se nam poroča, predstinočne „Novice.“ Kateri članek bi bil konfiskaciji povod dal, to nam je teško uganiti iz eksemplara, ki ga imamo pred sobo. Najbrž dopis iz Kranja, govoreč o prestavljenji slovenskega profesorja Glaserja na prusko mejo.

— (Podružnica družbe za varstvo živali) se je te dni samovoljno razrešila in osnova se bode nova samostalna takna družba.

— (Novomeški prešt) g. Simon Vilfan, je vsled reda železne krone III. vrste, s katerim ga je cesar odlikoval o zlatej maši, povzdignen v vitežki stan.

— (Umrli) je J. Tomazin, duhoven v Dragatušu.

— (O operoki g. Müllerja) zve „Sl.“, da je volil 6000 gld. svojemu rojstvenemu kraju Žabnici, ki naj se prestroji v samostalno faro, 3000 pa za dijaške ustanove.

— (Pomanjkanje duhovnov.) „Danica“ toži in „Sl.“ se jej pridružuje, da duhovniki umirajo močno, a semenišče je skoraj prazno. — Temu naj gg. duhovniki in učitelji po deželi pomorejo s tem, da količkaj premožne kmetske ljudi, ali take, ki morejo po mestih podporo najti, nagovarjajo, naj dade zdrave svoje fante v mestno šolo dalje studirati. Nekaj jih bode gotovo duhovnov, drugi pa bodo drugod slovenstvu kot omikanci koristili.

— (Goriška čitalnica) napravi 25. februarja besedo. Program je: 1. „Puška na klin“, možki zbor, besede zložil D. Rakovac,

poseben glas govoreče osebe, katere nij bila videla priti. Prišedši k vratam, zagledala je zadej za kočijo najčudovitejšo stvar, ki jo je kedaj videla. Bila je stara žena, majhene postave in od starosti zelo potlačene. Jerica je precej spoznala, da je isti prečuden duh iznašel in naredil raznovrstne kose najčudovitejše oprave, ki jo je kedaj videla. A predno je opazovala vse malenkosti in posebnosti te oprave, ki je skupoma bila tako čudno nendaravna, obrnila je vso svojo pozornost na prečudno obnašanje stare gospe.

Brez vspeha se je napenjala, da bi prišla v nepripravljen voz; nazadnje je z eno nogo stoječa na zdolnji podnožnici poklicala voznika, naj bi jej pomagal.

„Čestiti gospod!“ rekla je z določnim glasom, „ali je ta prevozna kočija izročena vašemu čestitljivemu varstvu?“

„Kaj pravite, gospa? Da, jaz sem voznik;“ to rekši je prišel k vozu, odprl vratico in ne čakaje uljudne prošnje stare gospe, prijet jo je pod rameni ter jo je prej, nego je dobro vedela, kaj da hoče, vzdignil v kočijo in vratica zaprl.

„Bog mi bodi milostljiv!“ vskliknila je, ko se je Jerici nasproti vsedla in svoj pajčolan in druge cunje vredovala, „ta človek pač ne ve, kako se pomaga gospe brez škode za njeni obleko. O, za Boga!“ pristavila je v istej sapi, „izgubila sem solnčnik.“

To rekši je vstala; a ker se je kočija nenadoma odpeljala, izgubila je ravnotežje in bila bi padla, ko bi jo Jerica ne bila zgrabila za ramo in jo zopet posadila, rekši jej: „Gospa, nikar ne tarnjajte; tukaj je solnčnik.“

To rekši, potegnila je ven pogrešani solnčnik; bil je skoro dežnikove velikosti in zelenim trakom privezan na pasu stare gospe; ker se je bil na stran premaknil, mislila je, da ga je izgubila. In sedaj nij izvlekla samega solnčnika, ampak še mnogo drugih rečij, ki so bile na isti način s tistem zelenim trakom privezane. Jerica se jim je čudila; bile so: Mrežica nenavadne velikosti in kaj različnih barv, črna klobuk s čipkami, veliko mahalce iz peres, svitek pisanega papirja in razne druge reči. Bile so po nekoliko skrite pod tenkim šalom iz črne svile; za to je Jerica jela misliti, da je njena sopotnica nekodi ro-

pala. Če pa je to res bilo, videla se je roparica kaj neskrbna, ker komaj se je kočija dobro zavozila, položila je noge kaj premisljeno na nasproti sedež ter si je naredila ugodnejše, ko je mogoče. Najprej je vzela svoje zobe iz ust ter jih je dejala v svojo narocno torbico, česar se je Jerica močno prestrašila; potem je snela črnosvilnate rokavice ter je nataknila pavolnate; odpela si je pajčolan iz čipek, ga je zravnala ter ga privela k zelenemu traku. Potem si je snela klobuk, ga pregnila z veliko pavolnato rutico, da bi se ne vprašil, s težavo odvezavši si mahalce je ž njim pridno mahala, zaprla oči ter je gotovo mislila spati. Skoro gotovo bi bila tudi zadremala, ker se je tako mirno držala; Jerica je pozabila sopotnice ter je premisljevala in opazovala debele oblake, ki so se na zahodni strani narejali. Kar jo je preplasila neka roka, ki je v njeno segla in pa nepričakovani vsklik:

„Draga mlada gospica, ali te črne sence ne pomenijo neugodnega vremena?“

(Dajte prih.)

uglasbil V. Lisinski. 2. „V spanji“, glediščna igra. 3. Fantaisie élégante, po napevih opere „Faust“ za glasovir na 4 roke uglasbil I. Leybach. 4. Deklamacija. 5. „Bodi zdrava domovina“, čveterospev, besede J. Razlagove, uglasbil B. Ipač. 6. „Garibaldi“, glediščna igra. 7. „Lovca slovo od gozda“, možki zbor, zložil F. Mendelsohn-Bartholdy. 8. Tombola, katere čisti dohodek je namenjen za napravo novega glediščnega odra. Začetek ob 7 1/2 uri.

Odbor.

— (Učiteljsko društvo mariborske okolice.) Pri občnem zboru 4. jan. se je izvolil sledeči odbor: Sernek, predsednik, Praprotnik in Pezdevšek, tajnika, Jager blagajnik, Hren, Leskovar in Rošker, odborniki. Prihodnja seja je 1. marca ob 10. uri predpoldnom v Leitenberški učilnici.

— (Vabilo.) Ljutomersko okrajno učiteljsko društvo vabi s tem k zboru, ki bode v četrtek 1. marca v Ljutomeru (v 1. realki) s sledečim dnevnim redom: 1) govor o letopisju; 2. govor iz fizike in kemije; 3. govor o metodični obravnavi slovenske slovnice. Začetek ob 1/2 uri. Vabijo se vsi učitelji ljutomerskega kraja.

— (Zahvala.) Nek domoljub iz celjske okolice je za šolarsko bukvarnico svojega kraja kupil 50 iztisov „Občne zgodovine“ (po 20 kr. iztis, v Ljubljani pri Gerberji). Za to podporo, ki naj bo drugim v spodbudo, izrekamo mu prisrčno zahvalo! Odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer.“

— (Roparji.) Piše se nam iz brezke okolice: V starej vasi so ulomili neznani lopovi v neko hišo, pobrali ves denar (300 gld.) in jeden roparjev je zabodel gospodinji, ki je bila sama doma, nož tako globoko v život, da je dvomljivo, ostane li nesrečnica pri življenju. Natančneje poročilo pozneje.

— (Iz položeno dete.) Iz Trebnja se „Slov.“ 19. t. m. piše: V soboto večer so našli pod samotnim kozolcem ne daleč od vasi Dule — otroka ženskega spola zavitega pravborno v dveh srajčicah in v starej strganej suknji, s kapico na glavi. Kdo in od kod je nečloveška mati se ne ve.

— („Triester Zeitung“) poroča, da je v vtorok v Ljubljani zapadel črevlj visok sneg. To je res, da je sneg nekoliko zapal, pa se nij obdržal niti pet ur, tako da še povsod pobelil nij.

— (Popravek.) Od mestnega županstva smo prejeli sledeče pismo: Slavno uredništvo naj blagovoli sprejeti nasledno pojaznilo v dnevniku „Slovenski Narod“ od 20. februaria t. l. štev. 40 prinešenega sporočila o seji ljubljanskega mestnega zbora od 16. februaria. — Sporočilo o seji ljubljanskega mestnega zbora napačno sodi, kot da bi bilo mesto mestnega fizikarja le provizorično. — To nij istinito. Mestni fizikar je definitivno nastavljen in ima kot tak definitivno mesto in naslov magistratnega svetovalca. V omenjeni seji je šlo le za to, da se dosedanja provizorična instrukcija tega urada v definitivno spremeni. V Ljubljani, 22. februarja 1877. — Župan: Laschan.

Razne vesti.

* (Slabi časi) tudi dunajskim fijakerjem ne prizanašajo. Zato se je njih prejšnje število 1275 zmanjšalo za 207 in drugih stojih misli še te dni vozarenje popustiti.

* (Umor.) V Terezijoplu na Ogerskem je nedavno nekemu dimnikarju ušla žena. Šel

je potem nek večer z revolverjem v roci čakat je, ko je šla iz gledišča s svojim ljubim. Dimnikar ustrelil obo, da sta bila na mestu mrtva, potem pa uide in še do zdaj ga niso dobili.

* (Nesreča.) V Gresesaku na Francoskem se je v rudokopu vnel jamski plin in je 55 delavcev obležalo mrtvih, le 5 se jih je rešilo.

* (Lepa zima) leta 1876 in 1877 ima 77 tovarisič iz prejšnjih let, ki so bile še lepše. Leta 1281 je bila zima tako mila, da so uže meseca januarja drevesa zelenela in tiči gnezdzili in legli. Leta 1289 zime nič bilo nuj. Tako gorko je bilo, da so se dekleta za božič kinčale z vijoličnimi venci. Leta 1421 je drevje meseca marca cvelo, trte pa aprila; o svetem Jurji so bile uže češnje zrele. — Leta 1572 je drevje uže o novem letu poganjalo in tiči so uže o svečnici svoje mlade pitali, kakor leta 1272. Leta 1585 je žito o veliki noči uže klasje imelo. V letih 1538, 1607, 1609, 1617 in 1659 nij bilo niti sneguti slane. L. 1662 pa tudi na severnem Nemškem celo zimo niso kurili in drevje je o svečnici cvelo. Od takrat so bile lepe zime l. 1807, potem 1846 in 1847.

Strojarija.

21. februarja:

Pri Slovu: Kalan iz Trbovlja. — Mitzki iz Kaniže. — Jung iz Dunaja. — Adler iz Grada. — Irgl iz Trbovlja. — Stipilitz iz Žid. mosta.

Pri Študenti: Elsbacher iz Laškega trga. — pl. Kalchberg iz Dunaja — Sonenschein iz Grada. — Bild iz Kranja. — Aal iz Dunaja. — Kobetich iz Kočevja. — Kauders iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Werner iz Beljaka.

Dunajska torza 22. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gld.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67		85	
1860 drž. posojilo	110		30	
Akcije národne banke	834		—	
Kreditne akcije	160		10	
London	1:3		80	
Napol.	9		89	
C. k. cekini	5		90	
Srebro	113		10	

Strojarija

z vso zraven spadajočo opravo, kakor tudi nekaj zemljišča, ako se zeli, se od sv. Jurja t. l. daje v najem na Studentu (pošta Brunndorf). Več se izvē pri lastniku Ant. Kraljiju na Kremencu. (41—1)

Štev. 1048.

(40—2)

Razpis

službe sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani.

Služba sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani z letno remunerasijo 400 gold., sè stanovanjem v bolnici, s postrežbo, s 5 sežnji dny za kurjavo in z 18 funt. sveč je izpraznjena, ter se bode na dobo dveh let oddala, ki se utegne po dveletnem dobremlju službovanju še dvakrat po 1 leto podaljšati.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati, da so doktorji zdravništva, ali vsaj ranocelniki z diplomo, ali pa, da so vsaj zdravniške visoke šole dovršili. Dokazati imajo tudi, da so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanski popolnem zmožni in neoženjeni.

Dotične prošnje s potrebnimi dokazi naj se pošljejo do

5. marca 1. 1877

vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 18. februarja 1877.

Karmelitanski melisovec

iz Benedek.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—38) Gabriel Piccoli,
lekjarju na dunajskem cesti v Ljubljani.

Frišni rumenjaki

triye za 2 krajecarja, se vsak dan dobodo v

Sladičarnici Kirbisch,

kongresni trg. (37—4)

Grofovsko H. Attemsova Stacija za kulturo semen

v Šent-Petu pri Gradei.

priporoča gospodom prijateljem vrta in gospodarjem

na svojem pridelana semena.

Cenilniki se na zahtevanje dopoljajo.

Na učni zavod se tudi dijaki sprejemajo. (42—1)

zem boinim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Lomudose.

30 let uže je aij bolezni, ki bi jo ne bila ozdrivila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumjenje v ušehih, slabosti in blejanje pri nosedih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojene in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval. Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih in t. d. pri kamnuju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v sestni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrstnih in prnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnoga učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bovine čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede razšega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkazna tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berlin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je užebolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsele rabe Vaše Revalescière du Barry po polnama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revalescière ozdravila me je popolnoma strašnih želodčnih in cutnicnih boleznj, katere so me deset let učile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na cem, ko pri zdravilih.

V pieninah puščih po pol funta 1 gold. 50 kr., t. ant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 35 gold.

Revalescière-Bisenit v puščah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 150 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na De la Haye, Wallingford, št. 3, naskor v vseh mestih pri dobrih trgovcih in spesednjih trgovcih, tudi razpoljiva dnejska hla in vse hrane po postnih akcijach ali povzetjih. V Ljubljani Ed. d. hz. J. S. v o b o d a , lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. P. Rodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serrallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androviću. (76)